

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Taloudellinen katsaus kevät 2020

Tiedotustilaisuus 16.4.2020

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Reaalitalouden ennuste

Jukka Railavo, finanssineuvos
16.4.2020

Koronavirus iskee lujaa Suomen talouteen

Maailmantalouden näkymät ovat synkät.

Talousnäköyvä poikkeuksellinen epävarma

Suomen talous kääntyy jyrkkään laskuun

Taulukko 1. Keskeiset ennusteluvut

	2019 mrd. euroa	2017	2018	2019	2020**	2021**	2022**
		määrän muutos, prosenttia					
Bruttokansantuote markkinahintaan	240	3,1	1,6	1,0	- 5,5	1,3	1,3
Tavaroiden ja palvelujen tuonti	95	4,1	5,5	2,2	- 3,7	3,0	2,2
Kokonaistarjonta	335	3,4	2,7	1,3	- 5,0	1,8	1,5
Tavaroiden ja palvelujen vienti	96	8,8	1,7	7,2	- 6,2	3,2	2,1
Kulutus	182	0,6	1,9	0,9	- 1,3	1,3	1,2
yksityinen	126	1,0	1,8	1,0	- 4,0	2,7	1,6
julkinen	55	-0,2	2,1	0,9	4,9	- 1,6	0,4
Investoinnit	57	4,0	3,7	-0,8	-7,1	- 1,2	1,6
yksityiset	47	4,8	3,5	-1,0	-10,0	- 1,5	2,7
julkiset	10	0,2	5,0	0,3	6,4	-0,2	-2,7
Kokonaiskysyntä	335	3,4	2,6	1,8	- 4,8	2,0	1,8
kotimainen kysyntä	239	1,5	2,9	-0,3	- 4,2	1,6	1,6

Lähde: tilastokeskus, VM

- Ennusteen perusurassa koronaviruksen vuoksi tehtyjen rajoitusten oletetaan kestävän 3 kuukautta.
- Vienti vähenee ulkoisen kysynnän hiipuesssa.
- Käyttöön otetut rajoitustoimet vähentävät yksityistä kulutusta.
 - Erityisesti palveluiden kulutus vähenee.
 - Ostovoiman heikentyminen vähentää myös tavaroiden kulutusta.
- Yksityiset investoinnit vähenevät merkittävästi.

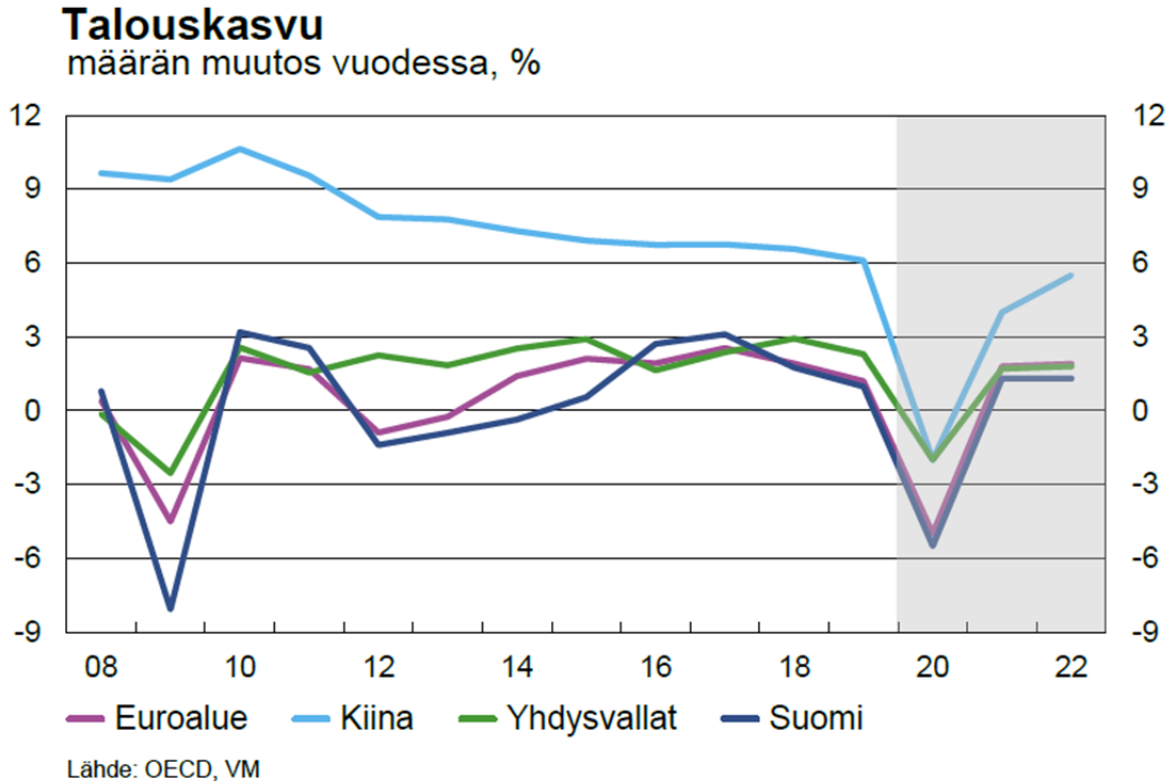
Toimialat ottavat iskun vastaan eri intensiteetillä

Toimiala	Osuus arvon- lisäyksestä, %	Arvio toimialan tuotoksen mutoksesta	Kasvu- vaikutus
B-E Koko teollisuus (05-39)	20.5	-10 %	-2.1
F Rakentaminen (41-43)	7.3	-10 %	-0.7
G Tukku- ja vähittäiskauppa	9.0	5 %	0.5
H Kuljetus ja varastointi (49-53)	4.7	-20 %	-0.9
I Majoitus- ja ravitsemistoiminta (55-56)	1.8	-25 %	-0.5
J Informaatio ja viestintä (58-63)	5.9	-10 %	-0.6
K Rahoitus- ja vakuutustoiminta (64-66)	3.2	-5 %	-0.2
O-Q Julkinen hallinto, koulutus, terveys- ja sosiaalipalvelut (84-88)	20.0	5 %	1.0
R Taiteet, viihde ja virkistys (90-93)	1.2	-25 %	-0.3
Muut	26.3		-1.7
Yhteensä	100		-5.5

Lähde: tilastokeskus, VM

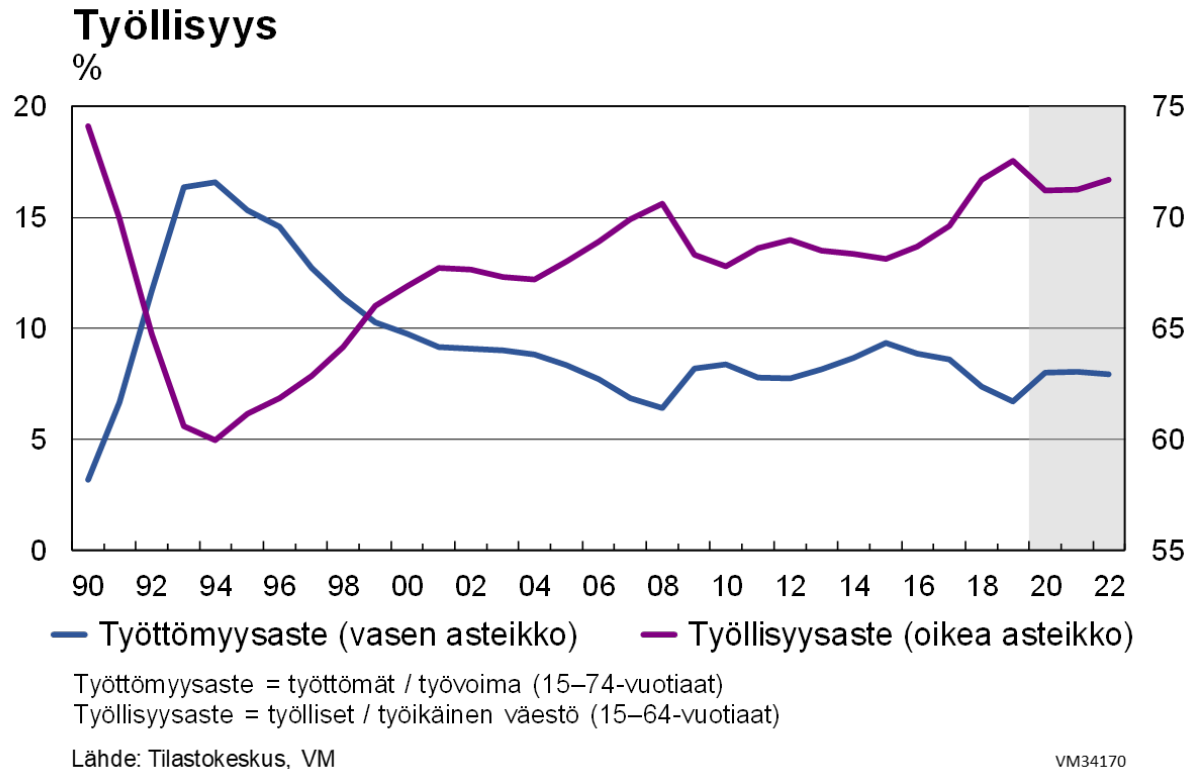
- Suurin isku kohdistuu yksityisiin palveluihin, teollisuuteen ja rakentamiseen.
- Isku on pienempi tukku- ja vähittäiskaupassa sekä energia- ja vesihuollossa.
- Majoitus-, ravitsemus- ja matkailualalla tuotantoa ei oleteta syntyvän juuri lainkaan sulkutoimien voimassa ollessa.
- Julkisten palveluiden tuotanto kasvaa.

Taloukasvu hiipuu kaikkialla maailmassa

- Maailman talous vähenee 2 % vuonna 2020.
- Koko vuoden tasolla maailmankauppa vähenee 5 prosenttia.
- Öljyn hinnan lasku tulee hidastamaan inflaatiota tänä vuonna.
- Valtion 10 vuoden lainan korko on kääntynyt positiiviseksi mutta nousee hyvin hitaasti ennustejaksolla.

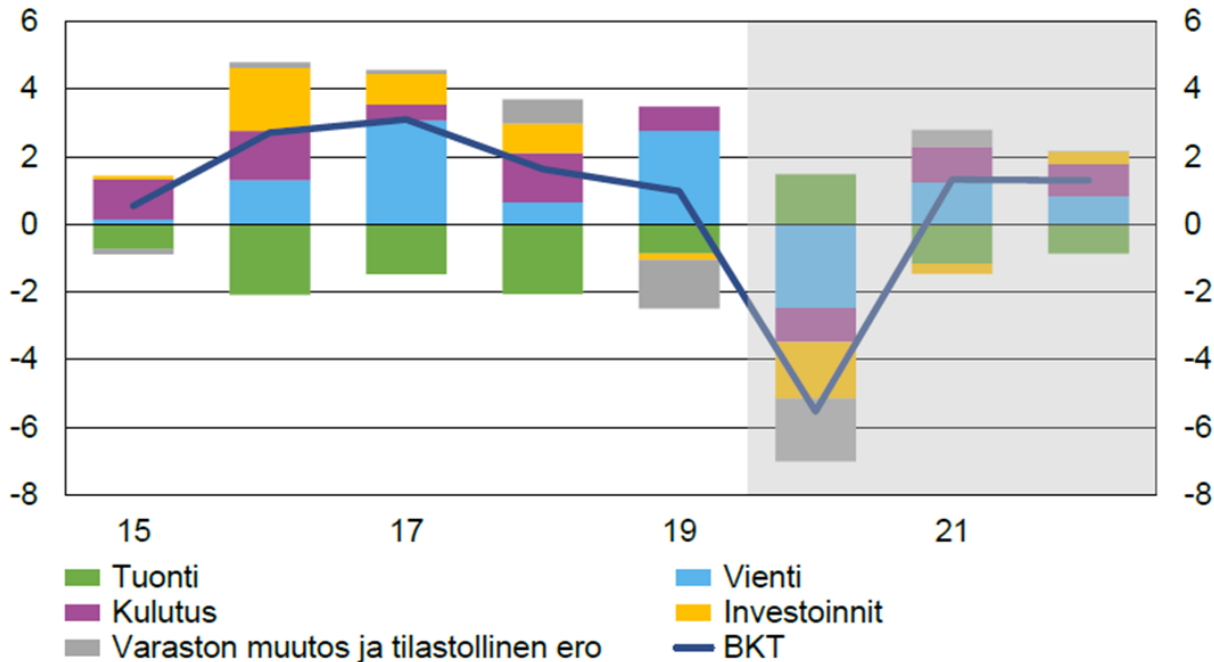
Työttömyys kääntyy nousuun

- Työllisyys vähenee vain 2 % tänä vuonna.
- Koko vuoden 2020 työllisyysaste laskee noin 71 prosenttiin.
- Uusien lomautettujen määrä noussut n. 120 000.
- Työvoimatiedustelussa lomautetut tilastoituvat joko työvoiman ulkopuolisiksi (arviolta n. 1/2), työllisiksi (n. 1/3) tai työttömiksi (n. 1/6).
- Työttömyyden kasvu jää maltilliseksi.
- Uusia työttömiä on TEM:n mukaan n. 15 000
- Työttömien määrä nousee ennusteen mukaan 35 000 hengellä vuonna 2020.

Talouden toipumien alkaa jo loppuvuonna

BKT-kontribuutio
prosenttiyksikköä

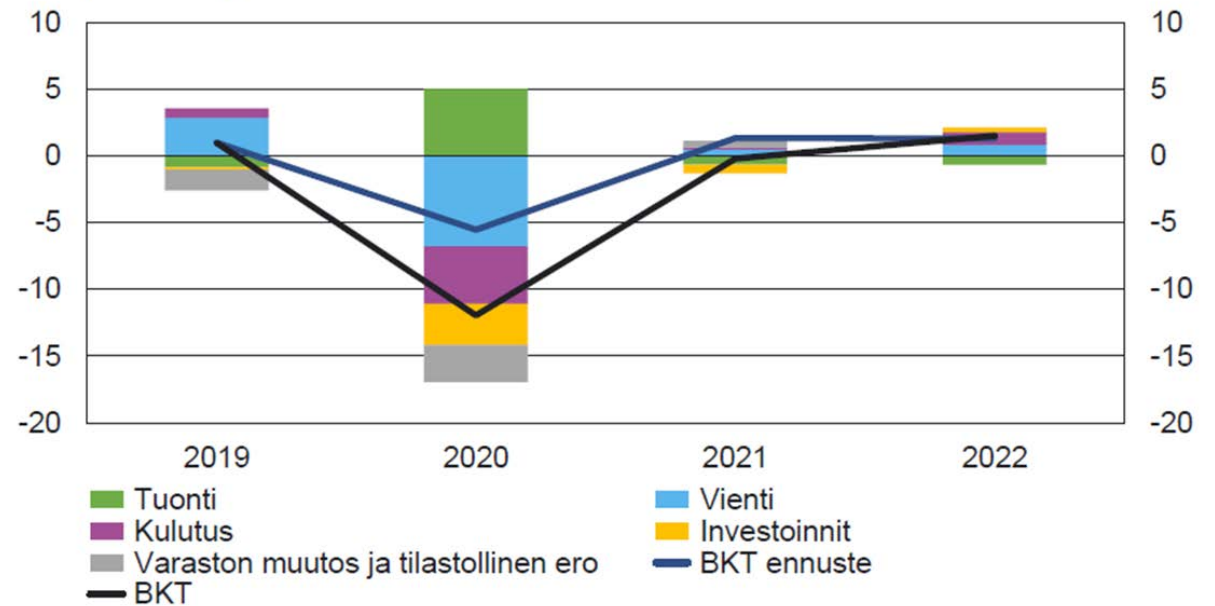
Lähde: Tilastokeskus, VM

- Vuosina 2021–2022 talous palautuu kriisiä edeltävälle kasvu-uralle.
- Lyhytkestoisen kriisin ei oleteta heikentävän talouden tuotantorakennetta.
- Yksityiset investoinnit toipuvat hitaammin.
 - Metsäteollisuuden suurhankkeet ovat lykkäätymässä.
 - Asuinrakennusinvestoinnit jatkavat vähenemistään.
- Vuonna 2022 asuinrakennusinvestointien väheneminen päättyy ja investoinnit tukevat talouskasvua.
- Työllisyysaste palautuu n. 72 prosenttiin.

Skenaario: Sulkutoimet kestävät 3 kuukauden sijaan 6 kuukautta

- 1 kuukauden rajotukset supistavat BKT:ta 1½ – 2 %
- 6 kuukauden rajoitukset tuovat mukaan jo ennakoimatonta epälineearisuutta.
- Talouskasvun palautuminen vaikeutuu rajoitusten pitkittyessä.
- Talouskasvun palautumisen mahdollisuus riippuu myös maailmantalouden tilasta.

Kysyntäerien kasvukontribuutiot verrattuna VM:n kevään BKT:n kasvuun prosenttiyksikköä

Lähde: Tilastokeskus, VM

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Julkinen talous

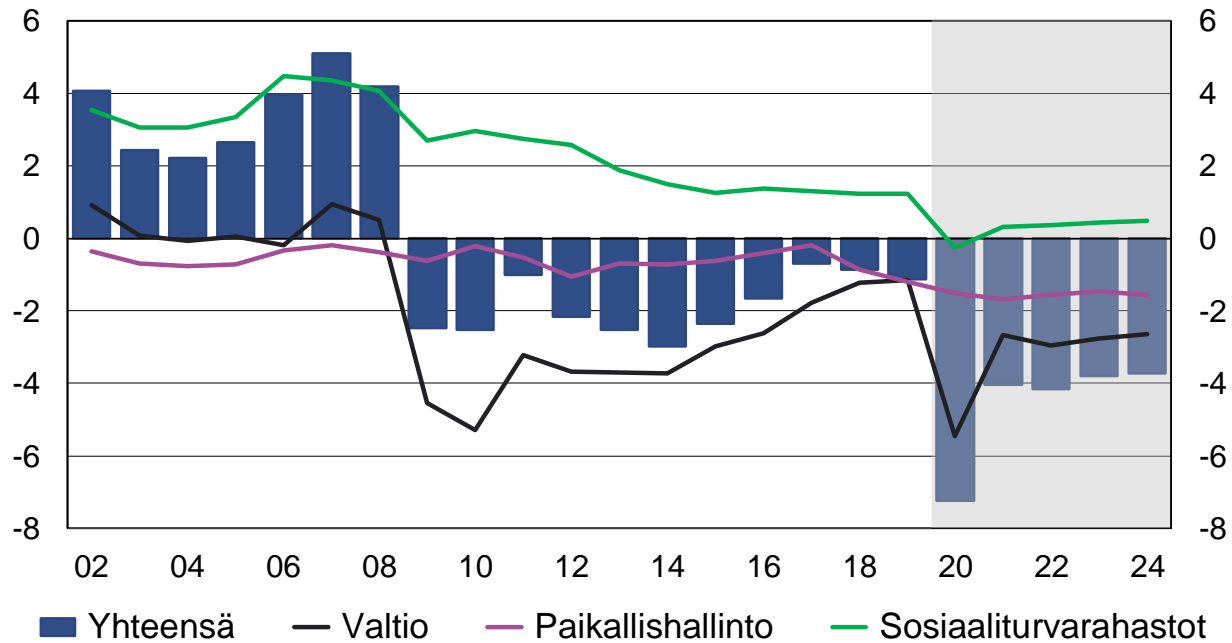
Marja Paavonen, finanssineuvos
16.4.2020

Kriisi jättää jälkensä julkiseen talouteen

- Julkinen talous heikkenee voimakkaasti, kun taantuma pienentää verotuloja ja kasvattaa työttömyysmenoja.
- Myös koronavirusepidemian vaikutusten lieventämiseksi päätetyt toimet heikentävät julkista taloutta vuonna 2020.
- Tulojen ja menojen välille syntynyt kuilu kasvaa 16,6 mrd. euroon vuonna 2020.
- Julkinen talous velkaantuu nyt nopeasti. Velka suhteessa BKT:hen uhkaa lähestyä jo 80 prosenttia vuonna 2024.
- Mitä pidemmäksi kriisi pitkittyy, sitä suuremmiksi muodostuvat kustannukset julkiselle taloudelle.

Taantuma koettelee kaikkia julkisen talouden sektoreita

Julkisyhteisöjen rahoitusasema
suhteessa BKT:een, %

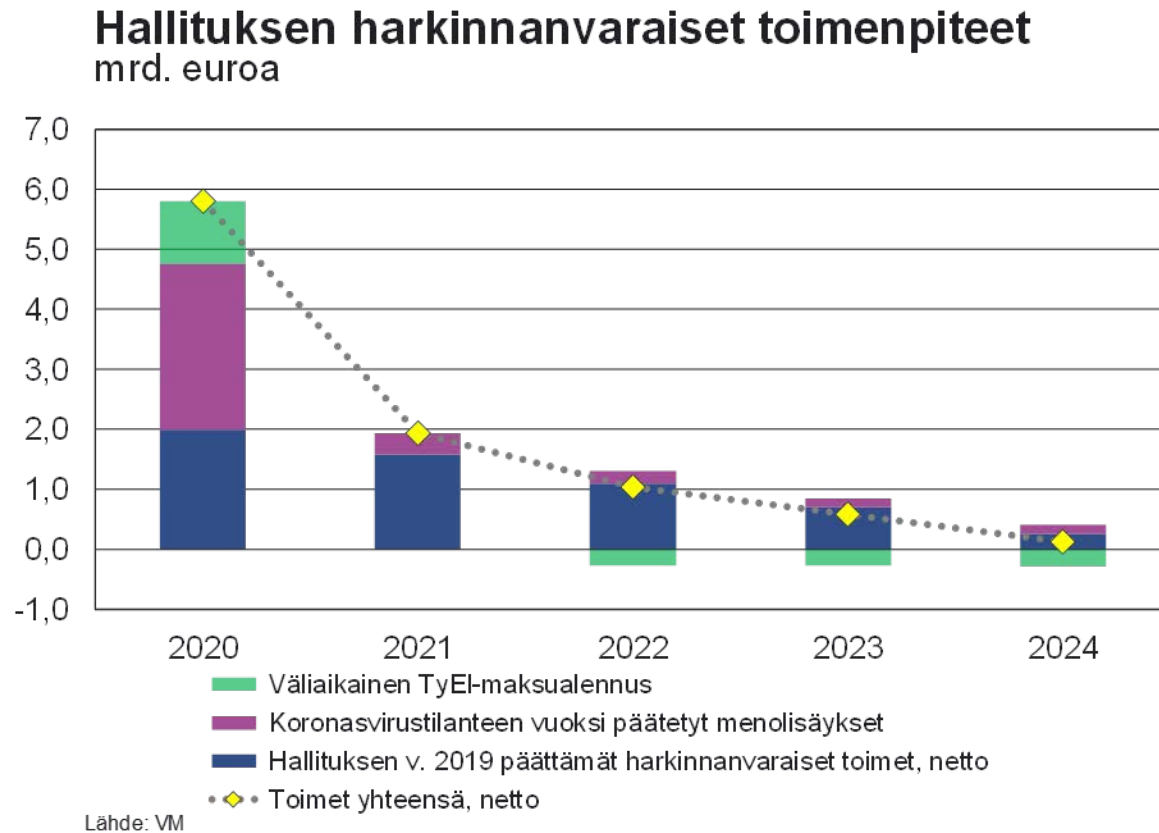

Lähde: Tilastokeskus, VM

VM34098

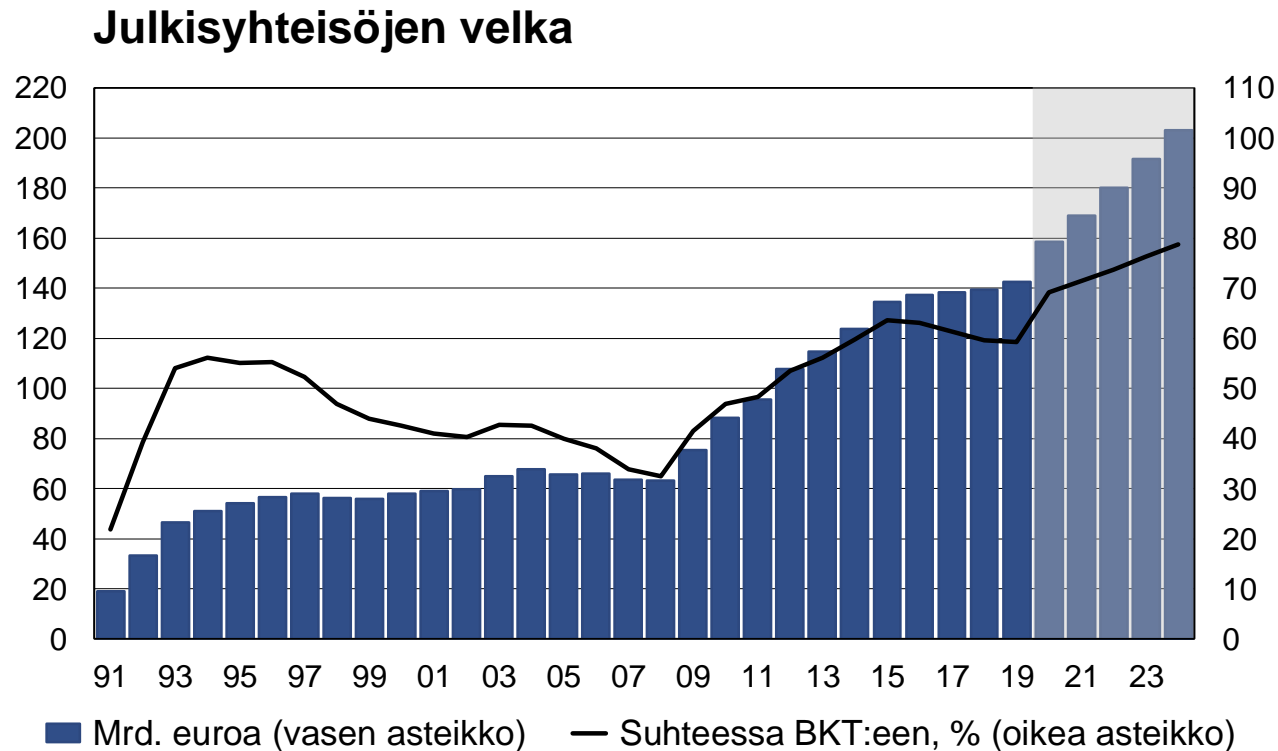
- Valtiontalous kantaa valtaosan tukitoimien kustannuksista ja heikkenee taantuman vuoksi eniten.
- Myös paikallishallinnon talous kiristyy jo entisestään vaikeasta tilanteesta.
- Työeläkelaitosten ylijäämä sulaa, kun työllisyys vähenee ja työeläkemaksua alennetaan.
- Julkista taloutta heikentää edelleen myös väestön ikääntyminen.

Finanssipolitiikka elvyttää taloutta voimakkaasti v. 2020

- Hallitusohjelman pysyvät ja kertaluonteiset menolisäykset yhteensä 2 mrd. € 2020.
- Koronavirustilanteen vuoksi päätetyt menolisäykset yhteensä vajaa 3 mrd. € 2020.
- Työeläkemaksujen määräaikainen alennus n. 1 mrd. € 2020
- Verojen maksujärjestelyhuojennus siirtää veroja vuodelle 2021, mutta vaikutus ei näy kansantalouden tilinpidossa.

Velkasuhde jyrkkään nousuun

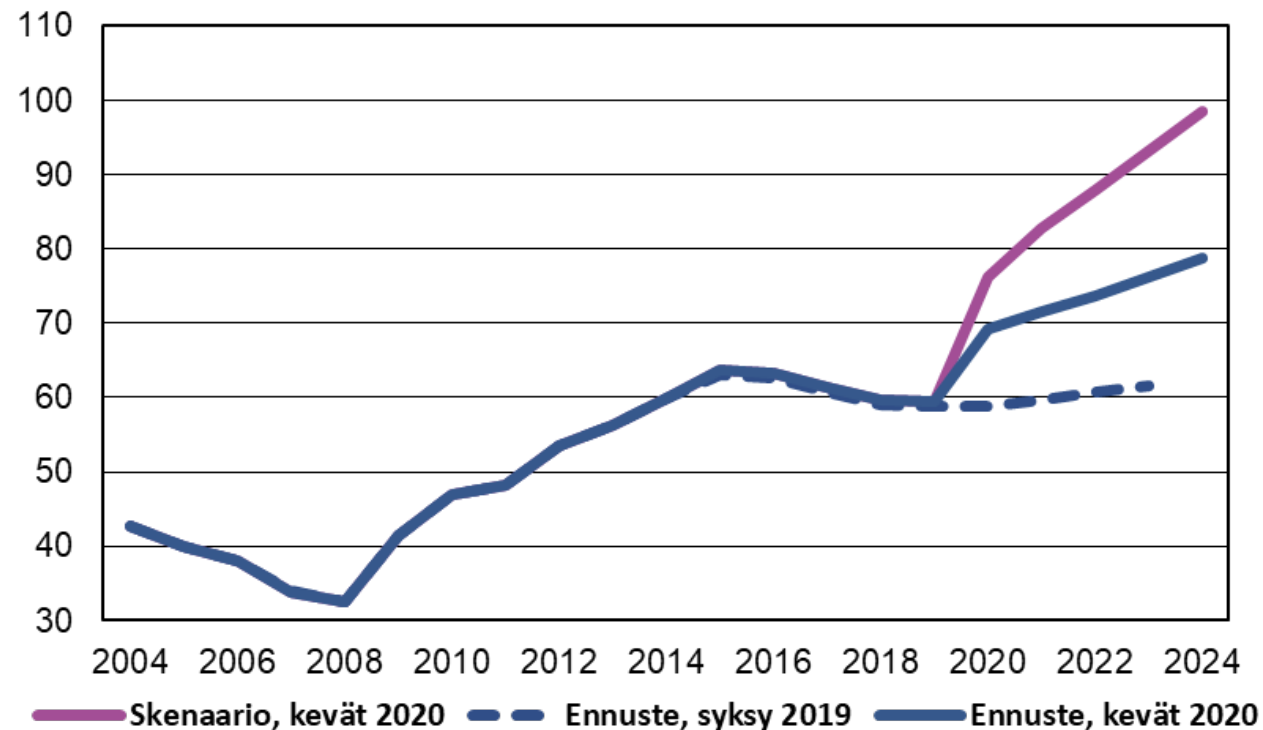
Lähde: Tilastokeskus, VM

VM34098

- Velka suhteessa BKT:hen kasvaa liki 10 prosenttiyksiköllä lähelle 70 prosenttia tänä vuonna.
 - Valtionvelka kasvaa 12,7 mrd. eurolla.
 - Lisäksi paikallishallinnon velka kasvaa n. 3,5 mrd. eurolla.
- Vuoteen 2024 mennessä velkasuhde uhkaa lähestyä 80 prosenttia.

Kriisin ja sulkutoimien pitkittyminen nopeuttaisi velkasuhteen kasvua

Julkisyhteisöjen velka, suhteessa BKT:hen

Lähde: Tilastokeskus, VM

- Skenaario: sulkutoimet kestävät 3 kuukauden sijaan 6 kuukautta
 - Julkisen talouden alijämä syvenisi 22,5 mrd. euroon 2020.
 - Julkinen velkasuhde kasvaisi 76 prosenttiin 2020 ja lähestyisi 100 prosenttia 2024.

Keskeiset ennusteluvut

Keskeiset ennusteluvut ja keskipitkän aikavälin kehitysarvio	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
BKT:n määrän muutos, %	1,6	1,0	-5,5	1,3	1,3	1,0	0,8
Työttömyysaste, %	7,4	6,7	8,0	8,1	7,9	7,8	7,8
Työllisyysaste, %	71,7	72,5	71,2	71,3	71,7	71,8	71,8
Julkisyhteisöjen nettoluotonanto¹, % BKT:sta	-0,9	-1,1	-7,2	-4,0	-4,1	-3,8	-3,7
Valtionhallinto	-1,2	-1,2	-5,5	-2,7	-3,0	-2,8	-2,6
Paikallishallinto	-0,9	-1,2	-1,5	-1,7	-1,6	-1,5	-1,6
Sosiaaliturvarahastot	1,2	1,2	-0,3	0,3	0,4	0,4	0,5
Julkisyhteisöjen rakenteellinen jäämä, % BKT:sta	-1,8	-2,4	-5,2	-2,7	-3,5	-3,5	-3,7
Julkisyhteisöjen velka², % BKT:sta	59,6	59,4	69,1	71,5	73,8	76,3	78,7
Valtionvelka³, % BKT:sta	44,9	44,3	51,9	53,2	54,5	56,1	57,5
Paikallishallinnon velka², % BKT:sta	8,9	9,8	11,8	13,1	14,2	15,3	16,5

¹ Valtionhallinnon alijäämäluvut eivät sisällä puolustusvoimien laiva- ja hävittäjähankintoja. Hankinnat kirjautuvat kansantalouden tilinpidon alijäämään suoriteperusteisesti eli hankintojen toimitusajankohtana. Valtionvelassa ne kuitenkin näkyvät.

² EDP-velka

³ Valtiokonttorin liikkeelle laskema velka

Lähteet: Tilastokeskus, Valtiovarainministeriö

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Taloudellinen katsaus kevät 2020

Tiedotustilaisuus 16.4.2020